

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. Благоевград, 18.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесети февруари през
две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

Членове: Вера Коева
Емилия Дончева

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Емилия Дончева Въззивно гражданско дело №
20241200501323 по описа за 2024 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по делото е образувано по въззивна жалба, депозирана от „А1
Б“ ЕАД, ЕИК, седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „К“ №, представлявано от
А Д и М М, чрез адв. Л. М., адрес за кореспонденция: гр. В, бул. „М Л“ №, ет.
против Решение № 289/04.09.2024 г., постановено по гр.д. № 1319/2023 г. по описа
на РС- Разлог в частта, в която са отхвърлени предявените от жалбоподателя
против И. Ц. К. искове за установяване съществуването на вземане за главница в
размер на 191,08 лв., представляваща дължима на основание чл. 54.12 от ОУ във
вр. с разпоредбите на договор със системен партиден номер М4391278 неустойка
поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната и за мораторна
лихва върху главницата за разликата над уважената част от 73,00 лв. до пълния
претендиран размер от 102,16 лв., за които суми е издадена заповед за изпълнение
на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 875/2023 г. по описа на РС-
Разлог.

Във въззивната жалба се правят оплаквания за неправилност,
незаконосъобразност и необоснованост на решението в обжалваната част.

Оспорва се извода на районния съд за нищожност на клаузата за неустойка.
Твърди се, че уговорената неустойка в максимален размер от три абонаментни
вноски, дължима при прекратяване на договора, обезпечава вредите от
неизпълнение на договора и невъзможността операторът да получи абонаментните
вноски до края на договора. Изтъква се, че размерът на неустойката не е

необосновано висок и не води до обогатяване на оператора. Клаузата била ясно дефинирана с оглед конкретния размер на месечната вноски, с определен краен предел на евентуалната отговорност, която би понесъл абонатът при настъпило неизпълнение. Страните били определили само максималния възможен размер, тъй като към датата на сключване на договора не било възможно да се предвиди дали и в каква степен ще настъпи неизпълнение по договора. Така формулирана клаузата давала възможност на оператора да претендира размер на неустойката, съобразно действителното фактическо неизпълнение за всеки отделен случай, но не повече от трикратния размер на уговорената абонаментна вноска без ДДС. Размерът на отстъпката от цената на услугата, както и отстъпката от цената на устройство, били известни на абонатът при сключване на договора. Сочи се, че в случая абонатът е преустановил своето изпълнение на поети ангажменти, поради което не би следвало да се ползва от облекченията, предвидени за коректните абонати и то за сметка на търговеца.

Прави се искане за постановяване на решение, с което да бъде отменено Решение № 289/04.09.2024 г., постановено по гр.д. № 1319/2023 г. по описа на РС-Разлог в обжалваната част и вместо него да бъде постановено решение, с което с да бъде уважен изцяло предявеният иск с правно основание чл. 422 ГПК.

Препис от въззивната жалба е връчен на ответната страна на 25.11.2024 г. В предвидения по чл. 263, ал.1 ГПК двуседмичен срок за отговор по подадената въззивна жалба, насрещната страна по нея не е депозирала отговор. В писмено становище оспорва жалбата и моли за потвърждаване на решението в обжалваната част.

Окръжен съд- Благоевград след като съобрази материалите по делото и приложимия закон, намира следното:

Производството по гр.д. № 1323/2024 г. по описа на Районен съд- Разлог е образувано по искова молба от „А1 България“ ЕАД против И. Ц. К., с която е предявен иск с правно основание чл. 422 ГПК за установяване съществуване на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 875/2023 г. по описа на Районен съд- Разлог.

В исквата молба се твърди, че на 12.03.2020 г. между „Мобилтел“ ЕАД (сега „А1 България“ ЕАД), в качеството на мобилен оператор, от една страна и от друга- И. Ц. К., в качеството на абонат, е сключен общ рамков договор, идентифициран с уникален номер 504217761. Пояснява се, че във връзка със сключения договор е открит партиден номер М4391278, по който са начислявани задълженията на ответника за ползвани услуги.

Сочи се, че на 28.05.2020 г. било подписано Приложение № 1 към рамков договор № 50421776, съгласно което било договорено ползването тарифен план „А1 One Unlimited 24“ в комбинация с телефонен номер 0897838478, при месечна абонаментна такса, уговорена за промоционален период от две години, в размер на 24,99 лв. с ДДС на месец за предоставяне на пакет при изрично договорените параметри в чл. 3 от Приложение № 1 от 28.05.2020 г. На същата дата- 28.05.2020 г. бил сключен и договор за продажба на изплащане, по силата на който ответникът закупил мобилен апарат Samsung A10 Bla Telesales със сериен номер 355460110564769. Сочи се, че закупуването на вещта при условията на посочения договор, било обвързано с ползването на електронни съобщителни услуги от ответника. В договора за продажба на изплащане била уговорена промоционална

цена за мобилното устройство и начинът на изплащане на устройството, като първата вноска била в размер на 6,50 лв., а остатъкът от 149,50 лв. бил разделен на 23 броя месечни вноски, които се начисляват с месечни фактури за потребление на услуги.

Твърди се, че на 14.12.2020 г. било подписано Приложение № 1 към рамков договор № 504217761, с което било договорено предоставянето на тарифен план „A1 ТВ 130” с месечна абонаментна такса, уговорена за промоционалния период от две години, в размер на 14,99 лв. с ДДС. Приложението било сключено за срок от две години- от 14.12.2020 г. до 14.12.2022 г. На 14.12.2020 г. било подписано Приложение № 1 към рамков договор № 504217761- „Цени и условия за ползване на услугата фиксиран интернет през мобилна мрежа- A1 Net Vox в комбинация с A1 ТВ или мобилна услуга за срок от 2 години“, като с приложението било договорено ползването на тарифен план „A1 Net Vox 150” с месечна абонаментна такса за промоционален период от две години в размер на 17,99 лв. с ДДС.

Твърди се, че поради неизпълнение на задължения от страна на ответника, рамковият договор бил прекратен едностранно на основание чл. 54.12 от Общите условия- когато забавата на плащането на дължимите суми от абоната е продължила повече от 124 дни. При прекратяване на договора по вина на абоната, на същия била начислена и неустойка в размер на три месечни абонаментни такси, както и стойността на отстъпките от абонаментните планове и пазарната цена на крайните устройства без отстъпка.

Твърди се, че ищцовото дружество е подало заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК, въз основа на което било образувано ч.гр.д. № 875 по описа за 2023 г. на Районен съд- Разлог. В хода на заповедното производство и в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК било подадено възражение срещу издадената заповед за изпълнение, с което ищецът обосновава правния си интерес от предявяване на иска.

Прави се искане за постановяване на решение, с което да бъде прието за установено, че ответникът И. Ц. К. дължи на ищеца „A1 България“ ЕАД следните суми, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 875/2023 г. по описа на РС- Разлог, а именно: 614,79 лв.- дължима сума по договор № 504217761 със системен партиден номер M4391278 за периода от 10.08.2021 г. до 24.02.2022 г., която включва 365,21 лв.- незаплатени суми за предоставени електронни съобщителни услуги, 58,50 лв.- неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане и 191,08 лв.- неустойка съобразно чл. 54.12 от ОУ на ищеца, ведно със законната лихва от 01.09.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, както и сумата от 102,16 лв. - мораторна лихва за периода от 04.09.2021 г. до 31.08.2023 г.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът не е депозирал отговор на исковата молба.

С обжалваното решение е признато за установено по отношение на ответника, че дължи на ищеца следните суми, които са били предмет на Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК с № 466 от 01.09.2023 г., издадена по ч.гр.д. № 875/2023 г. на Районен съд- Разлог, а именно: 365,21 лв., представляваща неплатени суми за ползвани и неплатени електронни съобщителни услуги, предоставяни по договор със системен партиден номер M4391278, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявлението по

чл. 410 от ГПК в съда (01.09.2023 г.) до окончателното погасяване; 58,50 лв.- неплатени суми за устройство по договор за продажба на изплащане; 73,00 лв.- общ размер на дължимата мораторна лихва за периода от 06.12.2021 г. до 28.07.2023 г., като в останалата част искове са отхвърлени.

Направеният от въззивния съд самостоятелен анализ на събраните доказателства води до следните фактически констатации:

Между ответника И. Ц. К. и „А1 България“ ЕАД на 12.03.2020 г. в гр. Разлог е сключен договор № 504217761 с предмет предоставяне на електронни съобщителни услуги. В т. 4.2 от договора страните са уговорили, че договорът представлява цялото споразумение, което урежда правоотношенията във връзка с ползването от абоната услуги.

На 28.05.2020 г. е подписано приложение № 1 към договора за номер 0897838479, с което абонатът е избрал тарифен план „А1 One Unlimited 24“, със стандартна месечна абонаментна такса в размер на 27,99 лв., промоционална месечна такса- 24,99 лв. Срокът на договора е две години, от 28.05.2020 г. до 28.05.2022 г. В случай, че достъпът до мрежата бъде спрял или абонатът по договора за услуги бъде прекратен по инициатива или вина на абоната, преди изтичането на срока на ползване, абонатът дължи на оператора неустойка в размер на месечните абонаментни такси, дължими за абонамента, за който договорът се прекратява, по техния стандартен размер, без отстъпка, до изтичане на съответния срок на ползване. Когато абонатът е физическо лице, максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните такси. Абонатът дължи на оператора и възстановяване на част от стойността на отстъпките от абонаментните планове и от пазарните цени на крайните устройства, закупени или предоставени на лизинг, съответстваща на оставащия срок на ползване на съответния абонамент. На 28.05.2020 г. е подписано допълнително приложение към приложение № 1 към договор № 504217761 за ползване на допълнителен пакет за мобилен интернет за срок от две години и месечна абонаментна такса в размер на 1,00 лв. за брой допълнителен пакет. На същата дата- 28.05.2020 г. между ответника И. Ц. К. и „А1 България“ ЕАД е сключен и договор за продажба на изплащане № 504217761 за устройство със срок на изплащане 24 месеца, при първоначална вноска от 6,50 лв. и 23 месечни вноски по 6,50 лв. Видно от приемо-предавателен протокол за закупено крайно устройство от 28.05.2020 г., на ответника е предоставен апарат Samsung A10.

На 14.12.2020 г. е подписано приложение № 1 към договора за ползване на услугата сателитна телевизия А1 ТВ 130 за срок от 24 месеца- от 14.12.2020 г. до 14.12.2022 г. Съгласно договора в случай, че достъпът до мрежата бъде спрял или абонатът по договора за услуги бъде прекратен по инициатива или вина на абоната преди изтичането на срока на ползване, абонатът дължи на оператора неустойка в размер на месечните абонаментни такси, дължими за абонамента, за който договорът се прекратява, по техния стандартен размер, без отстъпка, до изтичане на съответния срок на ползване. Когато абонатът е физическо лице, максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните такси. На 14.12.2020 г. е подписано и приложение № 1 към договора за ползване на услугата фиксиран интернет през мобилна мрежа А1 Net Box в комбинация с А1 ТВ или мобилна услуга за срок от 24 месеца- от 14.12.2020 г. до 14.12.2022 г. В случай, че достъпът до мрежата бъде спрял или абонатът по договора за услуги

бъде прекратен по инициатива или вина на абоната преди изтичането на срока на ползване, абонатът дължи на оператора неустойка в размер на месечните абонаментни такси, дължими за абонамента, за който договорът се прекратява, по техния стандартен размер, без отстъпка, до изтичане на съответния срок на ползване. Когато абонатът е физическо лице, максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните такси. На 14.12.2020 г. е подписан приемо-предавателен протокол за крайно устройство, предоставено за ползване към договор за услуги.

За ползваните от ответника мобилни услуги и устройство на изплащане ищецът е издал следните фактури: фактура № 0434720349/10.08.2021 г. за отчетен период 07.07.2021 г.- 06.08.2021 г. на стойност 76,90 лв., фактура № 0436247364/09.09.2021 г. за отчетен период 07.08.2021 г.- 06.09.2021 г. на стойност 76,90 лв., фактура № 04377770776/11.10.2021 г. за отчетен период 07.09.2021 г.- 06.10.2021 г. на стойност 70,45 лв., фактура № 0439293975/10.11.2021 г. за отчетен период 07.10.2021 г.- 06.11.2021 г. на стойност 85,50 лв., фактура № 0440825187/09.12.2021 г. за отчетен период 07.11.2021 г.- 06.12.2021 г. на стойност 70,45 лв., фактура № 0442341413/10.01.2022 г. за отчетен период 07.12.2021 г.- 06.01.2022 г. на стойност 70,45 лв., фактура № 0443851495/09.02.2022 г. за отчетен период 07.01.2022 г.- 06.02.2022 г. на стойност 19,50 лв.

На 07.09.2021 г. от ищцовото дружество е издадена сметка № 0556562858 с начислени 2,00 лв. на основание обезщетение за обработка на просрочени задължения.

Ищцовото дружество е начислило неустойки на ответника, както следва: сметка № 0557619793/25.01.2022 г. неустойка- месечни такси в размер на 69,99 лв.; сметка № *****/25.01.2022 г. неустойка- месечни такси в размер на 44,97 лв.; сметка № 0557619796/25.01.2022 г. неустойка- отстъпки от цена на устройство в размер на 25,23 лв.; сметка № 0557619797/25.01.2022 г. неустойки- отстъпки от цена на услуги в размер на 11,42 лв.; сметка № 0557619798/25.01.2022 г. неустойка- месечни такси в размер на 37,47 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира следното от правна страна:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно производство е допустима, тъй като са налице всички процесуални предпоставки за това. Въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата- чл. 269, ал. 1 ГПК.

Настоящият съдебен състав намира първоинстанционното решение за валидно и допустимо.

Предявеният иск е процесуално допустим, доколкото е подаден в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК, предвид депозираното възражение от длъжника срещу издадената заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК. В тази връзка е налице активна, съответно и пасивна процесуална легитимация и правен интерес от предявяване на иска.

Разгледана по същество, доколкото въззивният съд е ограничен с оплакванията в жалбата съгласно разпоредбата на чл. 269, изр. второ от ГПК, същата се явява неоснователна по следните съображения:

По делото не е спорно, че между ищцовото дружество и ответника са били

сключени валидни договори за мобилни услуги така, както е посочено по-горе, по силата на които ищецът е поел задължението да предоставя на ответника, в качеството му на потребител, мобилни услуги и устройство на изплащане, при насрещното задължение на последния да заплаща ежемесечно уговорената цена на ползваните услуги и устройство.

Настоящият съдебен състав намира за правилен извода на районния съд за нищожност на клаузите за неустойки, поради противоречието им с добрите нрави.

Дължимостта на претендираните суми за неустойки: в размер на три стандартни месечни такси; в размер на дадената отстъпка от цената на услуги; в размер на дадена отстъпка от цената на устройството са обосновани от заявителя с чл. 54.12. от ОУ във вр. с разпоредбите на съответния договор. Според договорните клаузи, ако абонаментът по договора за услуги бъде прекратен по инициатива или по вина на абоната преди изтичането на срока за ползване, абонатът дължи на оператора неустойка в размер на месечните абонаментни такси, дължими за абонамента, за който договорът се прекратява, по техния стандартен размер, без отстъпка (включително за допълнителния пакет, ако е активиран такъв), до изтичане на съответния срок на ползване. Когато абонатът е физическо лице, максималният размер на неустойката за предсрочното прекратяване не може да надвишава трикратния размер на месечните абонаментни такси за услугите на срочен абонамент по техния стандартен размер без отстъпка. В тази хипотеза, в допълнение на посочената неустойка за предсрочно прекратяване, абонатът дължи на оператора и възстановяване на част от стойността на отстъпките от абонаментните планове и от пазарните цени на крайните устройства (закупени или предоставени на лизинг/на изплащане), съответстващи на оставащия срок на ползване по съответния абонамент.

Съгласно чл. 143, ал. 1 ЗЗП неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Договорните клаузи, въз основа на които се претендират суми за неустойки са неравноправни. Неравноправието им произтича от липса на уговаряне на обезщетение в полза на потребителя при разваляне на договора в случай, че мобилният оператор виновно не изпълнява поети договорни задължения, т.е. договорът не съдържа реципрочна възможност за длъжника да развали договора преди изтичане на срока поради неизпълнение на задълженията от оператора, при която последния да му дължи неустойка. Нещо повече, изрично е договорено в т. 7.3 от част „Отговорност“ на приложенията към договора от 28.05.2020 г. и в т. 8.1.2 от част „Отговорност“ на приложенията към договора от 14.12.2020 г., че неустойки за предсрочно прекратяване не се дължат в случаите, когато това прекратяване се дължи на причини, за които операторът отговаря. По този начин се нарушава изискването за добросъвестност и се създава значително неравновесие между правата и задълженията на страните, което недвусмислено сочи на неравноправния характер на клаузата изцяло, тъй като е в очевидна вреда на потребителя и не отговаря на изискванията за добросъвестност по смисъла на чл. 143, ал. 1, т. 5 ЗЗП. Редът и начинът на уговаряне на неустойката при предсрочно прекратяване на договора- в размер на оставащите стандартни месечни абонаментни до края на договора, разкрива целта на икономически по-силната страна, а именно- да получи в

патримониума си имуществена облага, равняваща се на получената такава, като при действащ договор, но без да престира насрещна услуга. Ето защо, така уговорената неустойка излиза извън присъщата ѝ обезпечителна и обезщетителна функция, поради което противоречи и на добрите нрави. Обратното би довело до неоснователно обогатяване на мобилния оператор, нарушаване принципа за справедливост, което допълнително аргументира неравноправният ѝ характер.

По отношение на калкулираната сума на основание неустойка за дадена отстъпка от цената на устройство- с тази клауза заявителят се стреми да извърши промяна на съществен елемент от договора, а именно- цената на устройството, едностранно, без съгласието на потребителя. Претендираните разлики противоречат на закона и добрите нрави и се основават на неравноправни клаузи в договорите или е налице обосновава вероятност за това. Освен това, така определеният размер на неустойката противоречи на обезщетителната ѝ функция, като не само, че не обезпечава вреди, а „увеличава“ без съгласието и на насрещната страна цената на предоставеното устройство. Същата е нищожна поради противоречие с добрите нрави, тъй като е извън обичайната обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция, в какъвто см. са разясненията в т. 4 от ТР № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ОСГТК на ВКС. В допълнение и тук размерът на неустойката е формиран на база „стандартна“ цена на устройството, а не договорената такава, което нарушава изискването неустойката да обезпечава и обезщетява вреди от неизпълнението на конкретния договор, а не произволни такива, както и това неустойката да обезпечава и санкционира неизпълнение на задължения по конкретния договор (в случая договора за продажба на изплащане), а не неизпълнение на задължения по друго облигационно правоотношение (в случая договора за мобилни услуги) и да се дължи независимо от изпълнението на задълженията по конкретния договор за продажба. По делото липсват данни за пазарната цена на предоставеното устройство, съответно заплатената от абоната цена и разликата в цената. Посочването на отстъпка от пазарната цена на крайното устройство не променя горните изводи, тъй като не е ясно дали съответстват на пазарните цени към релевантните моменти.

С оглед изложеното, въззивната жалба се явява неоснователна, а решението в обжалваната част следва да бъде потвърдено.

По разноските по делото:

Страните са поискали присъждане на разноски. С оглед изхода на делото, право на разноски има въззиваемата страна. Представеният от въззиваемия списък е за сторени разноски в размер на 300,00 лв. заплатено адвокатско възнаграждение. От пълномощника на въззивника е направено възражение за прекомерност на разноските по чл. 78, ал. 5 ГПК. Съдът като взе предвид фактическата и правна сложност на делото и съобрази разпоредбата чл. 7, ал. 2, т. 1 и чл. 9, ал. 1 от Наредба № 1/9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа счита, че възражението е неоснователно.

С оглед цената на иска и на основание чл. 280, ал. 3 ГПК, настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Водим от горното, Окръжен съд – Благоевград

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 289/04.09.2024 г., постановено по гр.д. № 1319/2023 г. по описа на РС- Разлог в обжалваната част, в която са отхвърлени предявените от „А1 България“ ЕАД против И. Ц. К. искове за установяване съществуването на вземане за главница в размер на 191,08 лв., представляваща дължима на основание чл. 54.12 от ОУ във вр. с разпоредбите на договор със системен партиден номер М4391278 неустойка поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната и за мораторна лихва върху главницата за разликата над уважената част от 73,00 лв. до пълния претендиран размер от 102,16 лв., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 875/2023 г. по описа на РС- Разлог.

ОСЪЖДА „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „К“ № , представлявано от А. Д. и М. М. да заплати на И. Ц. К., ЕГН *****, с адрес: гр. Д., ул. „П. Р. С“ № сумата от 300,00 лева (триста лева), представляваща сторени разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____